

Лекція 1.

1. Поняття «мистецтво». Підходи до типології.
2. Характеристика видів мистецтва.
3. Періодизація історії мистецтва. Проблема проходження мистецтва.

Література:

1. Історія українського мистецтва у 5 т. / голов. Ред Г.Скрипник. Київ, 2006-2011.
2. Світова художня культура: Від первісного суспільства до початку середньовіччя: навч. посіб / О.П. Щолокова, С.В.Шип, О.Л.Шевнюк, О.М.Семашко. Київ: Вища школа, 2004.
3. Столяр А.Д. Происхождение изобразительного искусства. Москва, 1985.
4. Еремеев А.Ф. Происхождение искусства. Теоретические очерки. Москва, 1970.

- **Мистецтво** це особливий вид духовної сфери діяльності людини, заснований на творчому відображенні реального світу у художніх образах, це також і форма пізнання та осмислення світу.
- **Художній образ** — це властива мистецтву форма відображення реальності крізь призму світосприйняття митця, його естетичних поглядів і ставлення до життя. Художній образ завжди конкретний, суб'єктивний, унікальний та емоційний.

Сікстинська Мадонна. Рафаель.

Мадонна Магніфкат, 1481 р.,
Сандро Ботичелли

Франсиско де Сурбаран.
Мадонна з немовлям

Лукас Кранах Старший,
«Мадонна с Младенцем под
яблоней».

Жанр – це історично обумовлений внутрішній розподіл у всіх видах мистецтва, а також тип художнього твору, що вирізняється єдністю специфічних якостей, форми та змісту.

Мурашко О. Жінка у червоному капелюсі

Труш І. Ставок.

- **Стиль** – сукупність найтиповіших ознак, засобів виразності, творчих прийомів, що склалися у процесі творчої діяльності митця, у певного народу в певний історичний період.
- **Художня епоха** - певний етап в історії культури та мистецтва, що відрізняється цілісною художньою системою, яка охоплює різні види мистецтва.

Брата Лімбург. Розкішний часослов. 1415.

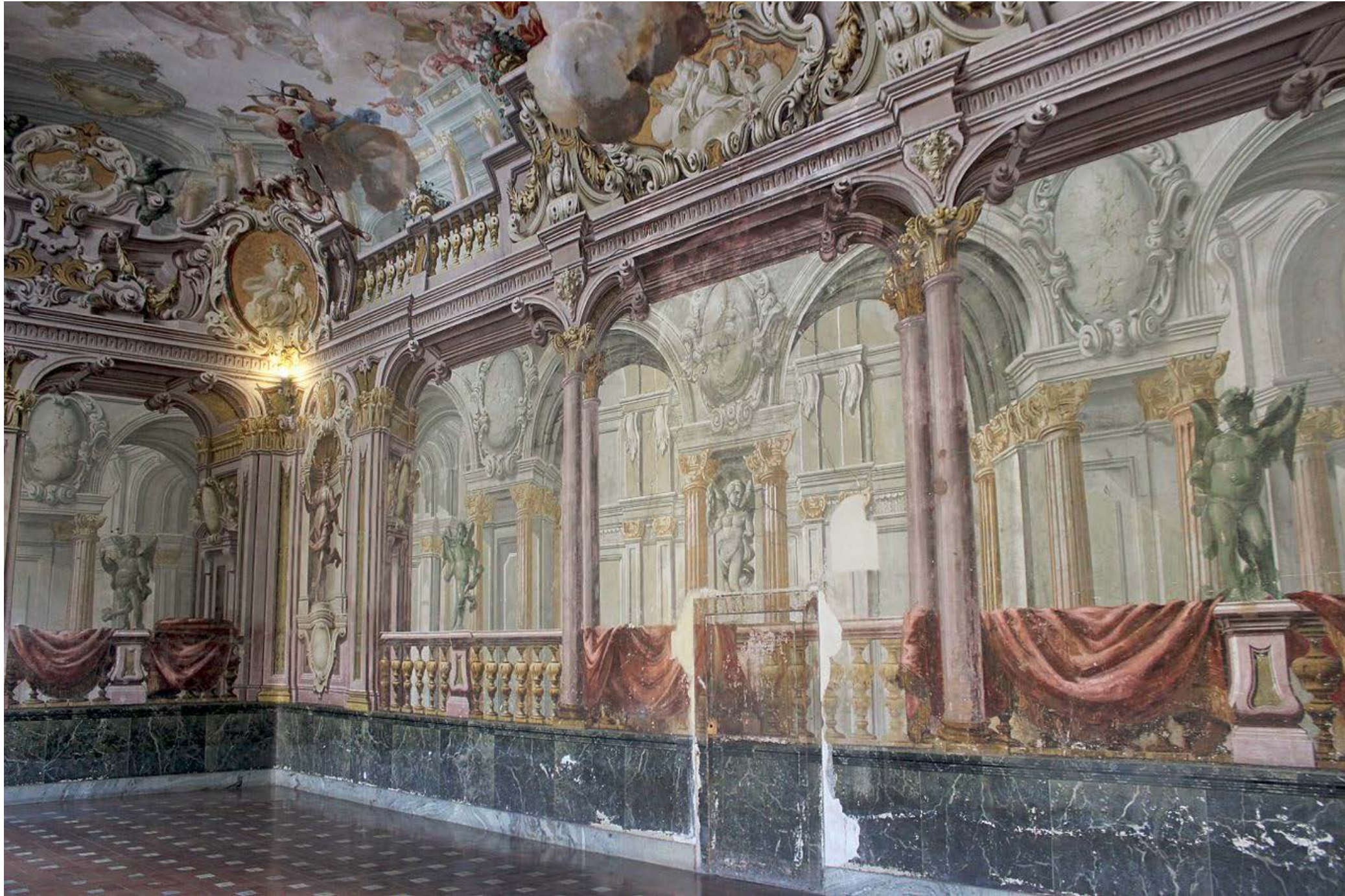
Абатство Сен Дені.

Готика в живописи.
Роберт Кампен.
«Мадонна с
младенцем перед
каминным щитком»,
ок. 1425

Аннібале
Каррачі .
Тріумф Вакха і
Аріадни.

Види мистецтва та їх класифікація

Традиційно види мистецтва поділяються за способом втілення художнього образу та за формою чуттєвого сприймання.

За способом втілення художнього образу розрізняють:

ПРОСТОРОВІ МИСТЕЦТВА
архітектура, скульптура, живопис,
графіка, художня фотографія,
декоративно-прикладне мистецтво
та дизайн

ЧАСОВІ МИСТЕЦТВА
радіо, музика,
література

ПРОСТОРОВО-ЧАСОВІ
кіномистецтво, театр,
танець, циркове мистецтво,
відеогра тощо

За формою чуттєвого сприймання розрізняють:

СЛУХОВІ
музика, радіо

ЗОРОВІ
архітектура, скульптура, живопис,
графіка, художня фотографія

ЗОРОВО-СЛУХОВІ
театр, кіно, відеогра

Характеристика основних видів мистецтва

АРХІТЕКТУРА
це вид мистецтва, ціль якого
є створення споруд і будівель,
необхідних для життя
і діяльності людей

ЖИВОПИС
вид мистецтва, який створюється
на площині за допомогою фарб
і кольорових матеріалів

ГРАФІКА
(однотонний малюнок),
використовують, лінію,
точку, штрих

СКУЛЬПТУРА
відображає дійсність
в об'ємно - просторових
формах

**ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНЕ
МИСТЕЦТВО**
є одним із видів творчої діяльності
при створенні предметів побуту

ДИЗАЙН
це художньо-проектна творчість,
яка формує естетично предметно-
просторове середовище людини

ЛІТЕРАТУРА
письмова форма мистецтва слова.
Головним виразником
літератури є слово

МУЗИКА
вид художньої творчості, який
використовується для втілення
дійсності і почуттів людини
через звукові образи

- **Архітектура** (грец. “architecton” – “майстер, будівельник”) – монументальний вид мистецтва, метою якого є створення споруд та будівель, необхідних для життя і діяльності людства, відповідаючи утилітарним і духовним потребам людей.
- Носить необразотворчий, а виразний характер.

Образотворче мистецтво

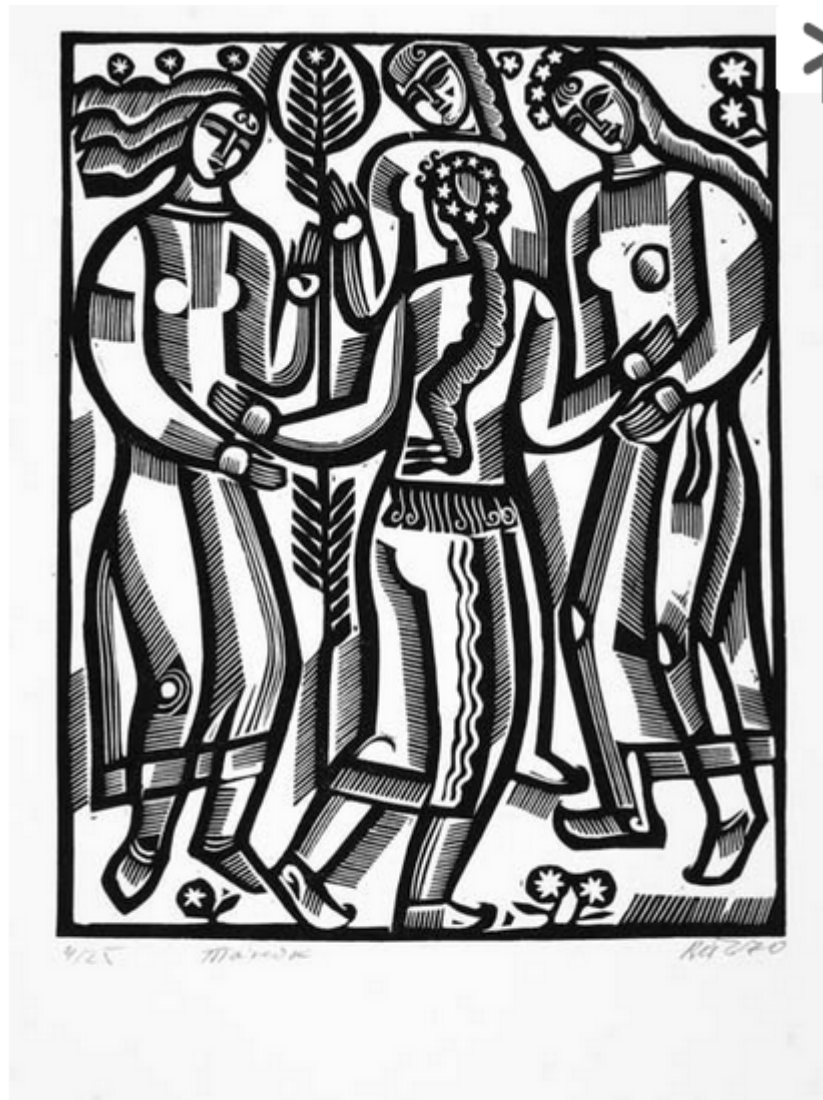
група видів художньої творчості, що відтворюють візуально сприйнятту дійсність: графіка, живопис, скульптура

- **Графіка**

- **Живопис**

- Монументальний – фреска (від італ. Fresco) і мозаїка.
- Станковий (від слова “станок”) – полотно яке створюється на мольберті.

(жанри – портрет, пейзаж, натюрморт, історичний, побутовий, іконопис, анімалізм..)

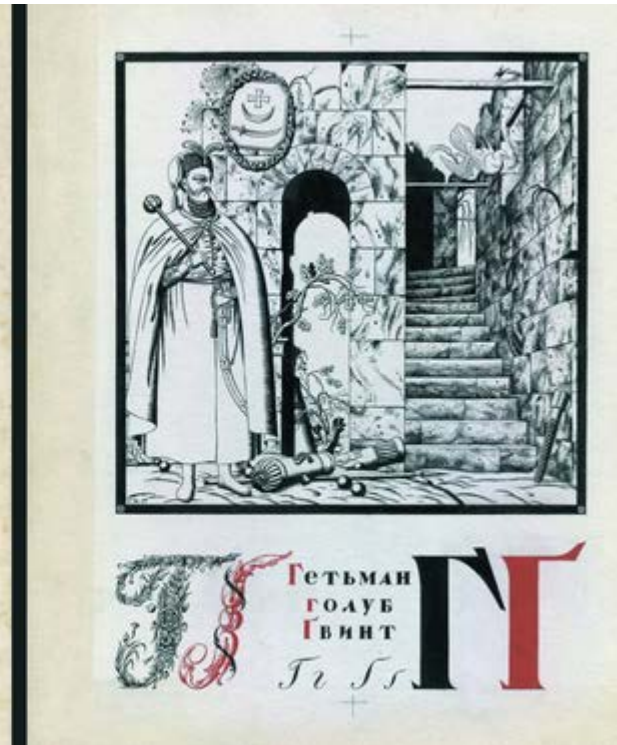

Василь Перевальський. Танок. Іл. до книжки «Українські народні пісні в записах В. Гнатюка».

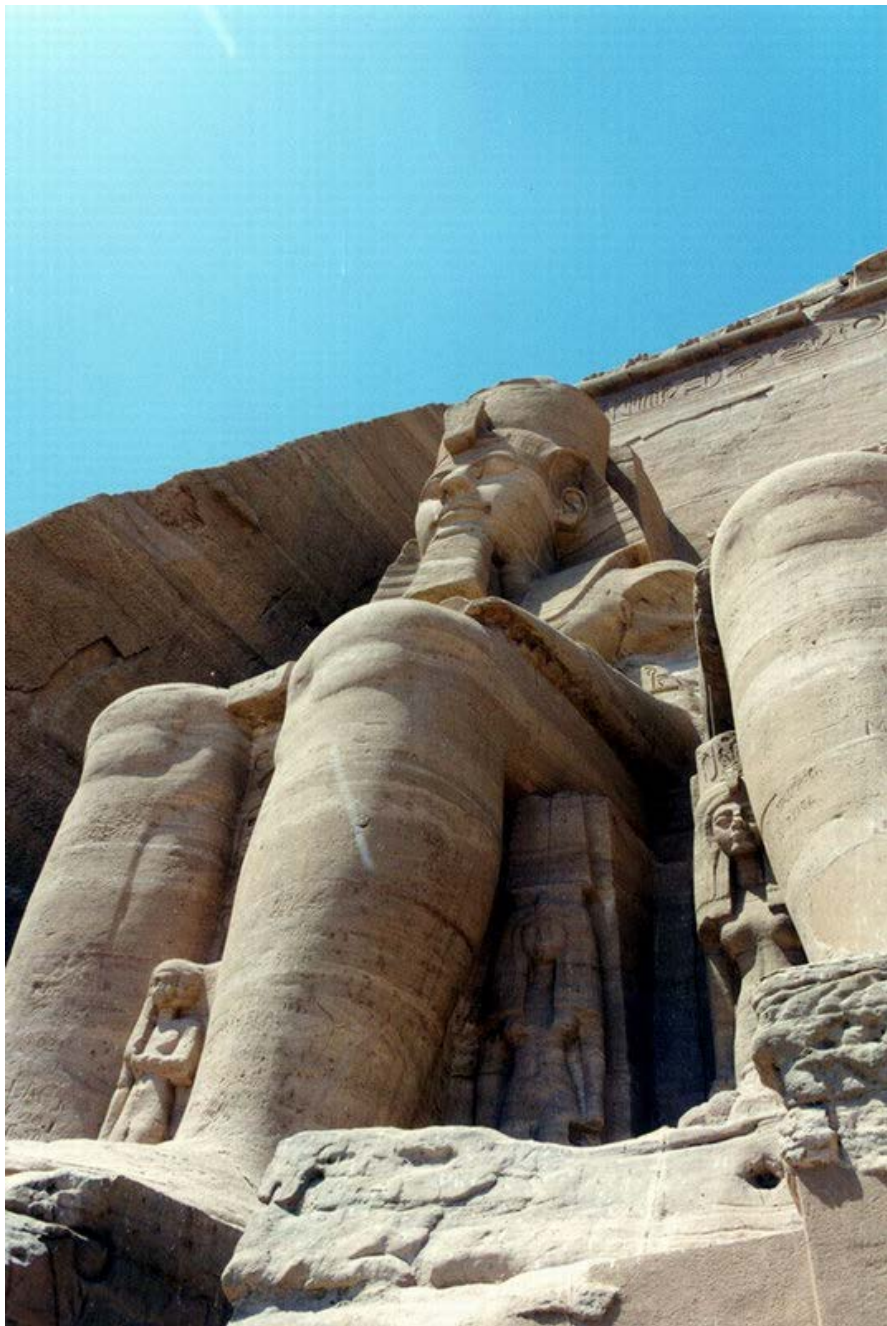
1970.

Гравюра на пластику.

Зображення 10 з 12

- **Скульптура** – просторово – образотворче мистецтво, що відтворює світ у пластичних образах
- Види:
- об'ємна
- рельєф:
 - - Горельєф – високий рельєф,
 - - Барельєф – низький рельєф,
 - - Контррельєф – врізний рельєф.

- **Декоративно-прикладне мистецтво** – вид творчої діяльності зі створення предметів побуту, призначених для задоволення утилітарних і художньо-естетичних потреб людей.

Кераміка. Посуд та баранець, с. Косово. Івано-Франківщина

- **Література** – вид мистецтва, в якому носієм образності є СЛОВО.
- **Музика** – (від грец. Musike – букв. – Мистецтво муз), вид мистецтва, в якому засобом втілення художніх образів слугують певним чином організовані музичні звуки.
- **Хореографія** (гр. Choreia – танець + grapho – пишу) – вид мистецтва, матеріалом якого є рухи і пози людського тіла, поетично осмислені, організовані у часі і просторі, складові художню систему.
- **Театр** – вид мистецтва, художньо освоює світ через драматичну дія, що здійснюється творчим колективом.

- Фотомистецтво.

Sony World
Photography
Awards — один
из ведущих
мировых
конкурсов
фотографии.

- **Кіно** – мистецтво відтворення на екрані зображених на плівку рухомих зображень, що створюють враження живої дійсності.

Етапи розвитку мистецтва

Мистецтво первісної доби	Первісне мистецтво	
Мистецтво стародавнього світу	М-тво Стародавнього Єгипту	
	М-тво Передньої Азії	
	М-то Стародавніх Греції та Риму	Античний стиль
М-тво доби середньовіччя	М-тво Візантії	Візантійський стиль
	Романське м-тво	Романський стиль
	Готичне м-тво	Готичний стиль
М-тво Ренесансу	М-тво доби Відродження Італії, Північне відродження	Стиль ренесанс
М-тво доби Просвітництва	М-тво 17-18 ст	Бароко Рококо
М-тво 19 ст.	М-тво 1.п. 19 ст.	класицизм
	М-тво 2 п. 19 ст	реалізм
М-тво 20 ст		реалізм

Проблема походження:

- 1. Визначення хронологічних меж –

А) джерела інформації обмежені археологічними знахідками, ми не володіємо усім комплексом джерел, постійно нові археологічні відкриття, що змінюють наше уявлення про початкову дату

(печера Шове відкрита 1994 р. – 30 тис. р. тому, 2017 р. - острів Сулавесі (Індонезія -45 тис. р. тому)

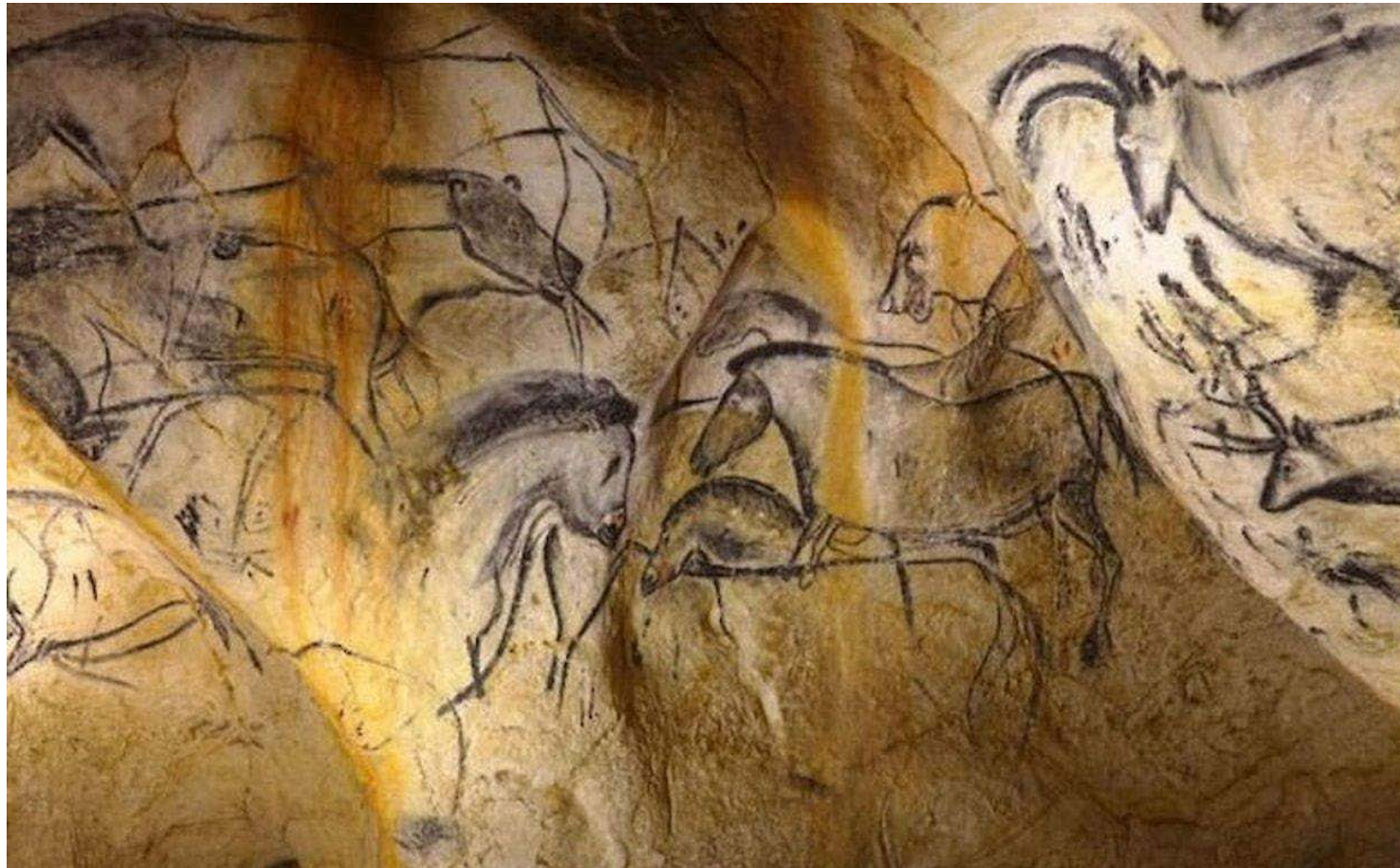
Вчені виявили в печері в Південній Африці малюнок у вигляді октоторпа («решітки» або «хеш»), вік якого сягає 73 тисячі років тому, що робить символ найдавнішим зразком наскельного живопису.

<https://www.unian.ua/science/10259787-v-pecheri-pivdennoji-afriki-vcheni-viyavili-tayemnichiy-starodavniy-znak-foto.html>

Б) що вважати за перші прояви - ?насічки чи печерні малюнки?

Печера Шове, датують 30 тис. р. тому

II. ПРИЧИНИ ВИНИКНЕННЯ – багато теорій

- 1) міфологічна – дар богів
- 2) пригадування
- 3) наслідування
- 4) еротична
- 5) як форма комунікації
- 6) як культова практика